

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

16 листопада 2023 року

**Біла Церква
2023**

УДК 636.09:378-053.6:001(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників (Біла Церква, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 160 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Anaplasma/*Ehrlichia* in Roaming Dogs and Symptomatic Dogs in Trinidad. Pathogens. 2021 Nov 4;10(11):1431. Doi: 10.3390/pathogens10111431.

Секція 2. СУЧАСНІ АСПЕКТИ РЕПРОДУКТОЛОГІЇ ТВАРИН

УДК: 619:618.177:616-071:616-08:636.7

ГАФУ Р.Р., магістрант

Науковий керівник – ВЛАСЕНКО С.А., д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

dep.reproduction@btsau.edu.ua

ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ ГОРМОНАЛЬНИХ ПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ КОРІВ З ФОЛІКУЛЯРНИМИ КІСТАМИ ЯЄЧНИКІВ

Кісти яєчників у корів є доволі поширеною гінекологічною патологією і застосування ефективного лікування за цієї патології має практичне значення для забезпечення інтенсивного відтворення молочного стада.

Був проведений дослід щодо визначення порівняльної ефективності застосування різних гормональних препаратів за фолікулярної кісти яєчників у корів. Встановлено, найвищу ефективність виявили у другій дослідній групі, в якій хворим самкам застосовували одноразове внутрішньом'язове введення 5 мл фертагілу. У цій групі за дослідний період кісти зникли у 76,9% корів. Після дворазового з інтервалом 7 діб застосування 2 мл гормонального препарату Овареліну в першій дослідній групі, нормалізацію статевих циклу і морфофункціонального стану яєчників встановили у 61,5% хворих тварин. Найнижча результативність спостерігалася у третій групі, в якій коровам вводили тричі з інтервалом 24 год по 2 мл Сурфагону-Л. У цій групі одужання спостерігалася у 46,1% корів з фолікулярною кістою яєчників.

Ключові слова: корови, фолікулярна кіста яєчників, Оварелін, Фертагіл, Сурфагону-Л, ефективність лікування.

Кісти яєчників у корів є неопластичними тканинними структурами, які заповнені рідиною і мають діаметр більше 25 мм [1]. Залежно від кістозної клітинної структури у корів змінюється характер статевих циклу, що зв'язано з її гормонзалежністю та зміною ендокринного стану організму [2].

У генезі неплідності корів практичне значення має три форми кісти статевих залоз: фолікулярна, лютеїнові та кіста жовтого тіла [3]. Текальні клітини, які вистилають внутрішню оболонку фолікулярної кісти досить активно синтезують естрогени, що зумовлює прояв тривалої стадії збудження та скорочення терміну зрівноваження статевих циклу. Внаслідок цього на тлі ознак загального збудження спостерігається прояв німфоманії. Натомість, лютеоцити, що є структурними одиницями лютеальної кісти і кісти жовтого тіла продукують прогестерон, який блокує виділення гіпофізарного лютеїнізуючого гормону і, таким чином блокується статеві циклічність у корови і настає анафродизія [4, 5].

Захворюваність на дану патологію в різних країнах світу може варіюватись від 2,7% до 15,1%, або від 6% до 30% з піковими частотами між інтервалом від 14 до 40 днів після отелу [6]. Кістози яєчників частіше всього зустрічаються між 15–45 днями після отелу, однак дана патологія зустрічається і після 120-го дня лактації.

Діагностика кіст яєчників у корів базується на трансректальній пальпації та ультразвуковому скануванні гонад [7].

Метою наших досліджень було визначити порівняльну ефективність різних гормональних препаратів для лікування корів з фолікулярною кістою.

Нами було сформовано три дослідні групи з корів, у яких були виявлені в яєчниках одинокі фолікулярні кісти. Лікування усіх тварин проводили за схемою, поданою у табл. 1.

Таблиця 1 – Схема проведення дослід з визначення ефективності лікування фолікулярних яєчників у корів гормональними препаратами

Група тварин	Гормональний препарат	Кратність введення	Дозування
--------------	-----------------------	--------------------	-----------

Перша дослідна	Оварелін	Дворазово з інтервалом 7 днів, внутрішньом'язово	2 мл
Друга дослідна	Фертагіл	Одноразово, внутрішньом'язово	5 мл
Третя дослідна	Сурфагон-L	Тричі з інтервалом 24 год, внутрішньом'язово	5 мл

Ефективність проведеного лікування визначали за кількістю корів, у яких впродовж 30-тиденного терміну після початку лікування зникало порушення статевого циклу, а за ультразвукового дослідження яєчників кісти не візуалізувалися. Отримані результати досліджень подані у табл. 2.

Таблиця 2 – Ефективність лікування корів з фолікулярною кістою яєчників різними гормональними препаратами

Групи тварин	Піддано лікуванню, гол.	Одужало корів за 30 дів	
		голів	%
Дослідна 1	13	8	61,5
Дослідна 2	13	10	76,9
Дослідна 3	13	6	46,1
Разом	39	24	61,5

Як видно з даних табл. 2, загальна результативність гормонотерапії за фолікулярної кісти склала 61,5%. Найвищу ефективність виявили у другій дослідній групі, в якій хворим самкам застосовували одноразове внутрішньом'язове введення 5 мл фертагілу. У цій групі за дослідний період кісти зникли у 76,9% корів. Після дворазового з інтервалом 7 дів застосування 2 мл гормонального препарату Овареліну в першій дослідній групі, нормалізацію статевого циклу і морфо-функціонального стану яєчників встановили у 61,5% хворих тварин. Найнижча результативність спостерігалася у третій групі, в якій коровам вводили тричі з інтервалом 24 год по 2 мл Сурфагону-L. У цій групі одужання спостерігалася у 46,1% корів з фолікулярною кістою яєчників.

Отже, не враховуючи складний ендокринний механізм розвитку в яєчниках корів фолікулярних кіст, гормонотерапія має позитивну результативність. За даними наших досліджень ми рекомендуємо з цією метою застосовувати хворим коровам 5 мл Фертагілу, одноразово, внутрішньом'язово.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Polat, I.M., S. Kuplulu, E. Alci, G.E. DAL, M. Pekcann, M.O. Yazlik, S. A. Vural, C. Baklaci, M.R. Vural (2015) Characterization of transforming growth factor beta superfamily, growth.
2. Vanholder, T., Opsomer G., De Kruif, A. (2006): Aetiology and pathogenesis of cystic ovarian follicles in dairy cattle. A review, *Reprod. Nutr. Dev.* 46, 107-118.
3. Ovarian cysts in dairy cows: old and new concepts for definition, diagnosis and therapy / K. Jeengar, V. Chaudhary, A. Kumar, S. Raiya, M. Gaur, G.N. Purohit // *Anim. Reprod.* – 2014. – Vol. 11. – n. 2. – P. 63–73. Режим доступу: <https://www.animal-reproduction.org/article/5b5a6042f7783717068b4668/pdf/animreprod-11-2-63.pdf>.
4. Braw-Tal, R., Pen, S. and Roth, Z. 2009. Ovarian cysts in high-yielding dairy cows. *Theriogenology* 72: 690–697.
5. Annalisa R, Debora C, Maddalena M, Giuseppe M, Massimo S, Luigi SR. (2011). Epidural vs intramuscular administration of leirelin, a GnRH analogue, for the resolution of follicular cysts in dairy cows. *Anim Reprod Sci*, 126:19-22.
6. Kawate N, Watanabe K, Uenaka K, Takahashi M, Inaba T, Tamada H. 2011. Comparison of plasma concentrations of estradiol 17 β and progesterone, and conception in dairy cows with cystic ovarian diseases between Ovsynch and Ovsynch plus CIDR timed AI protocols. *J Reprod Dev*, 57:267-272.

УДК: 619:618.5-089.888.61:636.7:636.8

ЗЕЛЕНСЬКА Н.С., магістрант

Науковий керівник – **ВЛАСЕНКО С.А.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

dep.reproduction@btsau.edu.ua

ПОШИРЕНІСТЬ ТА ПРИЧИНИ ПАТОЛОГІЙ РОДІВ У КІШОК

Встановлено, що у 30,9% кішок спостерігалася первинна слабкість перейм і потуг, а у 14,7% – вузькість родового каналу, у 11,8% випадків виникало одночасне вклинювання у родовий канал двох плодів. У 5,9% самок народження плода (-ів) було зумовлено затриманням виведення посліду попередніх плодів. В однієї кішки спостерігалася кровотеча при родах, що змусило виконувати терміново кесарів розтин, під час якого був встановлений через розрив стінки рогу.

У 13,2% випадків дистоція виникала внаслідок виведення крупного плода, у 8,8% – мертвого плода, а у 5,9% виведення плода унеможлиблювалася через його аномальний розвиток (гідроцефалія, гідропс). Також, за нормального розвитку плода, він мав поперечне положення у 4,4% патологічних родів та нижню позицію – у 2,9% випадків.

Ключові слова: кішка, патологічні роди, причини дистоцій.

Роди у кішок проходять зазвичай легко. Після 58–62 діб вагітності кішка народжує впродовж 6–24-х годин два–п’ять плодів. Інтервал між їх народженням сягає від 15 хвилин до 2-х годин [1].

Патологічний перебіг родів виникає через численні фактори. В етіологічному алгоритмі важливими є порушення формування родового каналу, динаміка і сила родової діяльності, розміщення плода (-ів) у родових шляхах та особливості (аномалії) його розвитку [2–4]. Сприяючими умовами для патологічних родів у кішок можуть бути вік самки; метаболічні розлади, зокрема ожиріння; породні особливості (короткоморді, карликові, персидська породи); стрес і подразнення зовнішніх чинників; акушерська і гінекологічна патологія в анамнезі; токсикозна вагітність, рання вагітність; інші хронічні захворювання [5, 6].

Основними симптомами патологічних родів у кішок є вагітність довша за 68 діб; відсутність родового акту впродовж 34 годин після зниження ректальної температури (37,2⁰ С); відсутність народженого кошеняти більше чотирьох годин після початку родів або інтервал більше двох годин між народженням двох плодів; прояв сильних безперервних, бурхливих потуг і перейм впродовж 20–30 хвилин, які не призводили до виведення плода; прояв сильного болю у кішки; поява кривавих виділень під час родів [7, 8].

Метою наших досліджень було визначити частоту виникнення та причини патологічного перебігу родів у кішок.

Діагностику акушерської патології у кішок виконували прийнятими у ветеринарній практиці методологіями за анамнестичними і клінічними даними, характеристикою динаміки родової діяльності, результатами акушерського дослідження, ультразвукового та рентгенологічного обстежень.

Отримані результати подані у табл. 1.

Таблиця 1 – Поширеність і причини дистоцій у кішок, %, n= 68

Патологія родів	Кількість випадків	
	n	%
Первинна слабкість перейм і потуг	21	30,9
Вузькість родового каналу	10	14,7
Маткова кровотеча (розрив стінки матки)	1	1,5